

Programmas "Latvijas filmas Latvijas simtgadei" filmu provizoriskais pirmizrāžu grafiks

Mēnesis	Filmas / provizoriskie pirmizrāžu datumi		
2017. gads			
Augusts	17.08.2017. Vectēvs, kas bīstamāks par datoru (studija F.O.R.M.A.)		
Septembris			
Oktobris	26.10.2017 levainotais jātnieks (Kinolats)		
Novembris	18.11.201. Astoņas zvaigznes (Studija Centurms)		
Decembris			
2018. gads			
Janvāris	Turpinājums (Mistrus Media)		
Februāris	Paradīze '89 (Tasse Film)		
Marts	30.03.2018. Bille (Filmu studija Deviņi)		
Aprīlis	Baltijas jaunais vilnis (Vides filmu studija)		
Maijs	01.05.2018. Puika ar suni (Mistrus Media)	04.05.2018. Mērijas ceļojums (Vivat!)	Baltu ciltis (Tritone Studio)
Jūnijs			
Jūlijs			
Augusts	23.08.2018. Lustrum (Mistrus Media)		
Septembris	Kurts Fridrihsons (Sibīrijas bērni)		
Oktobris	18.10.2018. Jēkabs, Mimmi un runājošie suņi (Atom Art)	1906 (Tanka)	
Novembris	Homo Novus (Film Angels Productions)	18.11.2018. Saule brauca debesīs (Studija Lokomotive)	
Decembris			

dokumentālās
filmas
spēlfilmās
animācijas
filmas

Programma "LATVIJAS FILMAS LATVIJAS SIMTGADEI" INFORMĀCIJA PAR FILMĀM

SPĒLFILMAS

1906

Stāsts par ideālistiski noskaņotu skolotāju un dzejnieci Violetu un sociāldemokrātu kaujinieku Pelēko, kuru likteņi savijas dramatiskajā 1905. gada revolūcijas izskaņas laikā.

režisors un scenārija autors: Gatis Šmits
scenārija līdzautore: Inga Rozentāle
operators: Jurgis Kmins
mākslinieks: Jurgita Gerdvilaite
producenti – Gatis Šmits, Augustinas Katilius
studija: *Tanka*

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada oktobris

Sociāldemokrātu kaujinieks Pelēkais pēc neveiksmīga uzbrukuma rūpnīcas kasei uz laiku patveras Tinūžos – sava drauga un cīņu biedra Alberta dzīvoklī. Tur Pelēkais satiek Alberta māšīcu, ideālistisko skolotāju Violetu, kas uz provinces inteliģences fona izceļas ar radikāliem uzskatiem un ambīcijām dzejā. Abus pamazām saista romantiskas jūtas, un drīz viņi dodas uz Rīgu – Pelēkais kaujas uzdevumā, Violeta – lai iekarotu vietu literātu sabiedrībā. Violeta iesaistās Pelēkā uzbrukuma plānu īstenošanā, tikmēr viņas dzeja izsauc ažiotažu literātu - dekadentu vidū. Negaidīti tiek apcietināts un nogalināts Alberts, Violeta zaudē savu radnieku, bet Pelēkais - draugu un cīņu biedru. Abi nolemj atgriezt Alberta nāvi un pamest Rīgu uz visiem laikiem.

BILLE

Filma visai ģimenei pēc rakstnieces Vizmas Belševicas autobiogrāfiskā romāna "Bille" motīviem.

Režisore: Ināra Kolmane
scenārija autori: Evita Sniedze, Arvis Kolmanis
operators: Jurgis Kmins
māksliniece: Ieva Romanova
lomās: Elīna Vāne, Artūrs Skrastiņš, Lolita Cauka, Rūta Kronberga (Bille)
producenti: Jānis Juhņevičs, Marta Romanova-Jēkabsone
studija: Filmu studija *Deviņi*
kopproducējošā studija: Studija 2 (Lietuva)

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 30. marts

Smeldzīgs, vienlaikus dzīvi apliecinošs, asprātīgs un cerību pilns stāsts par kāda cilvēkbērna pieaugšanu un attiecībām ar pasauli pagājušā gadsimta trīsdesmito gadu nogalē Latvijā. Bille dzīvo pasaulē, kur bagātiem ir savas ielas un nabagiem – savas. Ar nabadzību Bille ir iemācījusies sadzīvot, taču mātes mīlestība meitenei liegta; tuvinieki par Billi rūpējas, toties ik brīdi atgādina, ka Bille ir neaptēsts bērns un nekas prātīgs no viņas neizaugs... Billei tas sāp, un meitenei ir sapnis — pierādīt sevi, izlauzties no mazvērtības žņaugiem. Billes personības ceļš pretī izaugsmei vijas cauri sarežģītiem un traģiskiem Latvijas vēstures posmiem. Reālajai Billei — rakstniecei Vizmai Belševicai – izdevās atrast savu ceļu un pierādīt, ka sapņi spēj īstenoties.

HOMO NOVUS

Pēc Anšlava Eglīša romāna HOMO NOVUS motīviem veidota filma, kas ar smaidu skatās uz kaislībām 30. gadu beigū Rīgas mākslinieku dzīvē.

režisore un scenārija autore: Anna Viduleja

operators: Jānis Eglītis

mākslinieks: Kirils Šuvalovs

montāžas režisors: Andris Grants

lomās: Igors Šegellovskis, Kristīne Krūze, Kaspars Znotiņš, Andris Keišs, Kaspars Zvīgulis u.c.

producents: Ivo Ceplevičs, Jānis Kalējs

studija: Film Angels Productions

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada novembris

1938. Nabadzīgs mākslinieks Juris Upenājs ierodas Rīgā no laukiem tajā pašā laikā, kad izsmalcinātais Eižens Žibeika atgriežas no gleznošanas Parīzē ar cerībām saņemt sava tēvoča ievērojamo mantojumu. Kamēr mākslai uzticīgais Upenājs ar krāsainās Rīgas bohēmas palīdzību kāpj arvien augstāk, talantīgais diletants Žibeika krīt arvien zemāk. Vecais Žibeika visu savu mantojumu atstājis mākslinieku konkursam, kurā tiek piešķirta stipendija mācību braucienam uz Parīzi. Upenājs kuratora un kritiķa Kurcuma vadībā sastopas ar mākslas pasaules komiskajiem personāžiem un viņu atšķirīgo attieksmi pret dzimtajām un pārņemtajām izteiksmes formām, pieredz panākumus un izgāšanos, nicinājumu un mīlestību. Eižens Žibeika zaudē naudu, mīloto sievieti un konkursu, taču gūst glābiņa iespēju, nododoties savai glezniecībai. Upenājs triumfē konkursā, atmetot visus mēģinājumus pielāgoties manierisma modei un sekojot gleznotāja vecmeistara Piegāza padomam: “Patiesi mākslinieki cenšas gleznojot izprast, pietuvoties un atklāt savas tautas garu.”

PARADĪZE '89

Filma visai ģimenei – uz patiesiem notikumiem balstīts stāsts par deviņgadīgās Paulas ienākšanu pieaugušo pasaulē laikā, kad Latvija ir ceļā uz neatkarības atgūšanu

režisore un scenārija autore: Madara Dišlere

operators: Gints Bērziņš

mākslinieks: Aivars Žukovskis

komponiste: Franziska Henke

montāžas režisore: Heike Parplies

lomās: Inga Apine, Gatis Gāga, Kaspars Gods, Ivars Krasts, Guna Zariņa, Magda Lote Auziņa (Paula), Marta Ģertrūde Auzāne (Maija), Līva Ločmele (Laurēns), Evelīna Ozola (Linda)

producentes: Aija Bērziņa un Alise Ģelze

studija: Tasse Film

kopproducējošā studija: Bastei Media (Vācija)

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 23. februāris

Ir 1989. gada augusts. Māsa Paula (9) un Laura, saukta Laurēns (7), vasaras brīvīdā ierodas mazpilsētā ciemos pie māsiņām. Māsiņu mātes levas nav mājās, un meitenes izbauda "brīvību", iztēlojoties, kā ir būt pieaugušām. Maija (11) uzņemas meiteņu sadzīves vadīšanu. Paulai pēc telefona sarunas ar māti rodas sajūta, ka viņas vecāki šķiras. Paula ir apjukusi, spriedzi kāpina televīzijas ziņas par asiņainiem notikumiem. Mijoties bailēm par tuvojošos karu un nespējai emocionāli tikt galā ar pieaugušo dzīvi, meiteņu attiecības kļūst saspīlētas.

Domājot, ka situācija izvērtīsies par labu visiem, ja Latvija atgūs brīvību, Paula nolemj rīkoties un dodas uz Baltijas ceļu. Viņa cer, ka māsiņu māte leva atgriezīsies pie savām meitām un vairs dienām un naktīm nerausies Tautas frontes darbos; nejausam paziņam, lietuvietim Jonasam nebūs jāslēpjas no iesaukuma Padomju armijā, bet viņa ar Laurēnu tiks mājās un saglābs brūkošo ģimeni. Kad televīzija sludina ārkārtas stāvokli valstī, likteņa varā atstātās meitenes gatavojas karam. Mājās pārrodas leva.

PUIKA AR SUNI

Pēc Ineses Zanderes romāna "Puika ar suni. Stāsts par nosargātu noslēpumu" motīviem tapusi filma par Žaņa Lipkes ģimenes centieniem glābt ebrejus 2. pasaules kara laikā un bērna pieaugšanu traģiskā vēstures situācijā.

Režisors: Dāvis Sīmanis

scenārija autori: Dāvis Sīmanis un Matīss Gricmanis

operators: Andrejs Rudzāts

māksliniece: Kristīne Jurjāne

lomās: Artūrs Skrastiņš, Ilze Blauberģa, Leonīds Lencs, Matīss Kipļuks (Zigis)

producents: Gints Grūbe

studija: Mistrus Media

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 1. maijs

Desmit gadus vecais Zigis ar saviem vecākiem dzīvo Ķīpsalā, mājā Daugavas krastā. Ir sācies Otrais pasaules karš, bet Zigis bērnību vada bezrūpīgi – apmeklē skolu, rotaļājas ar draugiem un nešķiramo pavadoni, suni Džeri. 1942. gadā Latviju okupē vācu armija, Rīgā sākas represijas pret ebrejiem. Ziga tēvs Žanis Lipke strādā Rīgā izvietotajā nacistu *Luftwaffe* rūpnīcā, uz kuru ik dienu spaidu darbos tiek vesti geto ieslodzītie ebreji. Būdam aizrautīgs un bezbailīgs avantūrists, Žanis izdomā, kā izglābt rūpnīcā strādājošos, nāvei nolemtos ebrejus, un savas mājas pagalmā izrok bunkuru viņu slēpšanai, bet Zigis kļūst par šo notikumu aculiecinieku. Žaņa lēmums pilnībā izmaina Ziga un viņa mātes Johannas dzīvi – palīdzot ebrejiem, Žanis savai sievai un dēlam laupījis vienkāršo ģimenes laimi, pēc kuras Zigis ļoti ilgojas. Jau tā nenoteiktā kara laika ikdiena Zigim kļūst vēl bīstamāka, nāve par ebreju glābšanu draud visai ģimenei, un šī noslēpuma smagums gulstas arī uz mazo Zigi. Ar laiku Zigis izprot tēva cilvēcisko dabu, un šī pieredze viņu pamazām pārveido no bezbēdīga un sapņu pasaulē mītoša puikas par nobriedušu un kara nežēlību aptverošu pusaudzi.

VECTĒVS, KAS BĪSTAMĀKS PAR DATORU

Filma visai ģimenei. Astoņgadnieka Oskara vasaras brīvdienas lauku mājās sākas kā nebeidzams cīņiņš ar vectēvu, bet pārvēršas par abu vīru draudzību, kas spēj izpestīt vecmāmiņu no viņas skolnieka iecerētās avantūras.

Režisors: Varis Brasla

scenārija autors: Alvis Lapiņš

operators Uldis Jancis

mākslinieks: Mārtiņš Milbrets

montāžas režisors: Māris Bērziņš

komponists: Emīls Zilberts

lomās: Mārtiņš Vilsons, Akvelīna Līvmane, Eva Ozola, Mārtiņš Meiers, Uldis Dumpis, Markuss Jānis Eglītis (Oskars), Lauris Dzelzītis, Alise Polačenko, Inese Pudža, Vizma Kalme

Producers: Gatis Upmalis

studija F.O.R.M.A.

Plānotā pirmizrāde: 2017. gada 17. augusts, kinoteātros no 18. augusta

Oskara (8) vecāki datora vietā dēlam "iemaina" vectēvu – lai izsargātu bērnu no tīmekļa bīstamās ietekmes. Oskara ciemošanās pie vectēva sākas bezcerīgi - vecais Kode (65) liek strādāt vīriešu darbus un nepērk kārotās botas. Tāds vectēvs mazdēlam nav vajadzīgs, un visi uzzina, ka aktīvais Atmosdas cīnītājs Paulis Kode "miris"... Vīriešu samierinātājas lomu uzņemas vecāmāte Irma Kode (60), kura palikusi bez skolotājas darba, jo mazpilsētā bērni "beigušies" un deputāts, vecāsmātes bijušais skolnieks Modrītis (33), skolu veikli pārdevis. Lai novestu savu afēru līdz galam, viņš piedāvā skolotājai vilinošu darbu, un sākas Oskara piedzīvojumu virtene ar vecāsmātes mācīšanu repot, nāves draudiem slimnīcā un āža ādas laistīšanu ar draudzenes Olgas (6) franču smaržām. Kopējais vectēva un mazdēla cīniņš pret vecāsmātes pāridarītāju liek ķildām aizmirsties, un vainīgais saņem abu taisnības aizstāvju sarūpētu sodu, bet tūdaļ parādās likuma sargi un Kodem draud nepatikšanas, jo viņš nav izturējies ar pienācīgu cieņu pret viltīgo tautas kalpu. Oskars ir gatavs vectēvu glābt...

Mazdēla brīvdienas vectēva mājās beidzas negaidīti - izrādās, ka dzīve bez meliem var sagādāt prieku!

ANIMĀCIJAS FILMAS

JĒKABS, MIMMI UN RUNĀJOŠIE SUŅI

Filma visai ģimenei.

Jēkaba viesošanās pie māsīcas Mimmi Maskačkā iepazīstina viņu ar jaunu pasauli un liek glābt Rīgas priekšpilsētu no pārvērtībām, apvienojot spēkus ar runājošu suņu baru.

režisors: Edmunds Jansons

scenārija autore: Līga Gaisa

māksliniece: Elīna Brasliņa

producente: Sabīne Andersone

studija: Atom Art

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 18. oktobris

Kad tētis septiņus gadus veco Jēkabu no Rīgas klusā centra plašā dzīvokļa aizved uz noplukušo *Maskačku* pavadīt vasaru, zinātkārais puika atklāj nekad neredzētu vidi, iepazīstas ar savu tēvoci, izbijušu jūrnieku Ērgli, un māsīcu – pašapzinīgo vizīni Mimmi, un galu galā sadraudzējas arī ar Bosu – runājošo suņu barvedi.

Vai bērniem izdosies kļūt par vienotu komandu un kopā ar runājošo suņu baru glābt priekšpilsētu no bagātā dižkungu Imanta Rauša, kurš romantisko priekšpilsētu vēlas pārvērst par bezpersonisku stikla debesskrāpju un iepirkšanās centru kvartālu?

SAULE BRAUCA DEBESĪS

Latvijas animācijas filmu klasiķes Rozes Stiebras vizuāla poēma par Latviju kā Saules meitu, kura piedzimst tumsā, tiek nozagta, bet vēlāk atbrīvota, lai uzplauktu kā skaists zieds mūžībā.

režisore un scenārija autore: Roze Stiebra
māksliniece: Ilze Vītoliņa
komponists: Juris Kaukulis
producents: Roberts Vinovskis
studija: Studija Lokomotīve

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 18. novembris

Saulei un Mēnesim piedzimst bērniņš, kuru sveikt ierodas ķekatnieki. Vispārējā liksmībā neviens nepamana, ka Saules meita pazūd, līdz visi attopas pie tukša šūpulīša. Lai cik stipri arī būtu gan Saules māte, gan tēvs Mēness, vieniem viņiem neizdodas bērnu ne atrast, ne mājās pārvest. Izrādās, vajadzīgs cilvēks! No ķekatniekiem palīgos piesakās Nabašnieks, kāda meitene un viņas mazais brālītis un visi dodas pasaulē, lai atrastu un pārvestu mājās Saules meitu. Palīgiem dotas tikai trīs dienas – ja šajā laikā Saules meita netiks atrasta, viņa zaudēs savu spēku un kļūs par parastu meiteni. Seko piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem pilns ceļojums, kura laikā ikvienam jāpierāda gan drosmē un attapība, gan izturība un izpalīdzība.

Beigas, protams, ir laimīgas! Visiem kopā tomēr izdodas pārvarēt Tumsas valdnieces Selēnas izliktos slazdus un atbrīvot Saules meitu. Pazemes pasaule nogrimst dziļā dzelmē, vienlaicīgi kļūstot par pamatu un saknēm Gaismas kokam, kurš paceļas debesīs, uznesot tur arī Saules meitu. Ķekatnieki atkal līksmo – pasaules kārtība ir atgriezusies!

DOKUMENTĀLĀS FILMAS:

ASTOŅAS ZVAIGZNES

Filma par latviešu nācijas pašapzināšanās procesa spilgtāko un traģiskāko parādību – latviešu strēlniekiem.

Režisors: Askolds Saulītis
scenārija autori: Dainis Īvāns, Askolds Saulītis
operators: Andrejs Verhoustinskis
komponists: Jānis Brunovskis
montāžas režisors: Askolds Saulītis
producents: Bruno Aščuks
koproducents: Askolds Saulītis
studijas: Centrums, Terra Europa

Plānotā pirmizrāde: 2017. gada 18. novembris

Filma stāstīs par latviešu strēlnieku brīvprātīgajiem bataljoniem, to izveidošanos un cīņām Pirmā pasaules kara laikā, latviešu strēlniekiem Krievijas pilsoņu karā, par Latvijas valsts pirmsākumiem un Latgales atbrīvošanas cīņām.

Pirmais Daugavgrīvas, otrais Rīgas, trešais Kurzemes, ceturtais Vidzemes, piektais Zemgales, sestais Tukuma, septītais Bauskas un astotais Valmieras latviešu strēlnieku bataljons – tā ir Latvija vēl pirms Latvijas. Vēsturiski hronoloģisks pētījums, kas aptver laiku no strēlnieku bataljonu organizēšanās un pirmajām kaujām līdz Krievijas pilsoņu kara beigām, kad liela daļa strēlnieku atgriezās nesen dibinātajā Latvijas valstī. Mājās.

Stāsts par vienkāršiem cilvēkiem, kurus izaicināja Liels Laikmets un, neprasot atļauju, noteica viņu dzīves robežas.

BALTIJAS JAUNĀS VILNIS

Stāsts par unikālu parādību pasaules kinovēsturē – Baltijas poētisko dokumentālo kino un dvēseles meklējumiem vēsturē un mākslā.

režisori: Kristīne Briede un Audrius Stonys

scenārija autori: Kristīne Briede, Ramune Rakauskaite, Arunas Matelis, Riho Västriks

operatori: Valdis Celmiņš un Audrius Kemežys

montāžas režisori: Kostas Radlinskas, Andra Doršs

producents: Uldis Cekulis

studija: VFS films

kopproducējošās studijas: Studio Nominum (Lietuva), Vesilind (Igaunija)

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada aprīlis

Pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados, Hruščeva Atkušņa iespaidā jauni dokumentālisti Latvijā, Lietuvā un Igaunijā atrada veidu kā padomju cenzūras apstākļos runāt par savu laikmetu, vienlaikus meklējot atbildes uz mūžīgajiem jautājumiem. Viņu valoda bija poētisks, simbolu un metaforu piesātināts kino, kas vēl līdz šai dienai turpina iedvesmot baltiešus, attīsta vizuālo kultūru, spēju domāt, redzēt, saskatīt...

Filma par cilvēka dvēseli, kuras meklējumus savos darbos mums atklāj Hercs Franks, Uldis Brauns, Henrikas Šablevičius, Andres Sööt, Aivars Freimanis, Ivars Seleckis, Robertas Verba un Mark Soosaar.

BALTU CILTIS

Populārzinātniska dokumentālā filma par baltu ciltīm ar krāšņām animētām epizodēm un vēsturiskās realitātes inscenējumiem.

režisori: Raitis Ābele un Lauris Ābele

scenārija autors: Toms Ķencis

operators: Mārcis Ābele

māksliniece: Zanda Zeidaka

komponists: Kaspars Bārbals

producentes: Dace Siatkovska, Kristele Pudāne

studija: Tritone Studio

Kopproducējošā studija: Arkana Studio (Polija)

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada maijs

Filma par 13. gadsimta baltu tautām, kas vēlāk izveidoja latviešu nāciju. Filmas galvenais varonis, tirgotājs Larss no Gotlandes, apceļo zemes, ko apdzīvo kurši, latgaļi, sēļi, zemgaļi, prūši, jātvingi, galindi, augštaiši un žemaiši, kas tobrīd sasnieguši savu augstāko attīstības pakāpi. Vēsturiskas rekonstrukcijas un inscenējumi, datoranimācija un zinātnisko ekspertu aizkadra teksts ļaus ieskatīties Baltijas reģiona seno tautu, Eiropas pēdējo pagānu dzīvē – ko viņi darīja, kam ticēja un kas viņus darīja stiprus?

IEVAİNOTAIS JĀTNIĒKS

Dokumentālā filma par tēlnieku, Brīvības pieminekļa autoru Kārli Zāli, kam 2018. gadā atzīmējam 130. jubileju.

Režisore, scenārija autore: Ilona Brūvere
operatore Elīna Bandēna
mākslinieks: Artis Rutks
komponists: Ēriks Ešenvalds
montāžas režisore: Ilona Brūvere
lomās: Imants Strads
producente: Ilona Brūvere
studija: Kinolats

Plānotā pirmizrāde: 2017. gada 26. oktobris

Latvijas simtgadi svinēs kopā ar tēlnieka Kārļa Zāles 130. jubileju. Savu vīziju par Latvijas valsti viņš ir iemūžinājis divos monumentālos latviešu tautas nacionālās apziņas simbolos – Brīvības pieminekli un Brāļu kapos, kas pastāvēs, kamēr vien būs Latvijas valsts. Kārlis Zāle ar viņam raksturīgo monumentālo tvērienu dzīvi un tēlniecību redz lielās, spēcīgās līnijās, kas prasa daudz vitāla spēka un uzdrīkstēšanos. Filma seko Brīvības pieminekļa celtniecības procesam un tēlnieka dzīves notikumiem laikā, kad dzimst Latvija, sniedzot ieskatu laikmetam raksturīgajā politiskajā un sociālajā ainā, iepazīstinot ar tā brīža ideāliem, izcilām kultūras un mākslas personībām.

KURTS FRIDRIHSONS

Personisks Gundegas Repšes stāsts par Kurtu Fridrihsonu – mākslinieku, garīgo skolotāju, autsaideru, ieslodzīto un nonkonformistu Latvijas vēstures līkločos.

Režisore: Dzintra Geka
scenārija autore: Gundega Repše
operators: Viktors Gribermans
komponists: Gustavs Fridrihsons
montāžas režisors: Armands Zvirbulis
producente: Dzintra Geka
studija: Sibīrijas bērni

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada septembris

Kurta Fridrihsona personības izstarojums varbūt ir pat pāraudzis viņa mākslas nozīmību - jo nepakļāvīgu un vienlaikus mākslā spilgtu cilvēku padomju Latvijā nebija daudz. Kā brēcošs kontrasts padomju dzīves īstenībai bija šarms un vieglums, ko Fridrihsons nesa sev līdzī no pirmskara civilizētās Eiropas un brīvās, pazaudētās Latvijas. Viņš bija paraugs un iedvesmas impulss daudziem cilvēkiem, kuru garīgā pasaule negribēja pieņemt pastāvošo sistēmu. Jo lielāka distance šķīd Fridrihsona fizisko esamību no šodienas, jo reljefāk ieraugāms viņa personības savrupais un izcilais spēks. Iepretim tūkstošu masai, kas šodien aizbildinās ar kolaborācijai komplimentāro frāzi "bija tādi laiki!", tādējādi attaisnojot savu nepretošanos un samierināšanos ar sistēmas skrūvītes lomu, savrupnieks un piemērs citādi iespējai ir eksistenciāli svarīgs.

LUSTRUM

Stāsts par VDK arhīvu un pagātnes izvērtēšanu atjaunotajā Latvijas valstī.

režisors un scenārija autors: Gints Grūbe
operators: Andrejs Verhoustinskis
komponists:

montāžas režisors: Armands Začs
producente: Elīna Gedīņa-Ducena
studija: Mistrus Media

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 23. augusts

“Lustrum” ir viens no valsts pārvaldes principiem Romas impērijā - piecu gadu periods, pēc kura notika valsts pārvaldītāju šķīstīšanās un grēku nožēlošana, kas parasti tika pavadīta ar upurēšanas ceremoniju. Tā laikā iepriekšējās varas pārstāvji ceremoniāli atzinās visos grēkos, tos nožēloja un patiesi zvērēja uzticību jaunajai varai.

Latvijas republikas Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu atvērt atstātos VDK arhīvus 2018. gada maijā. 90. gadu sākuma žurnālisti un vēsturnieki, kuri pieredzēja VDK arhīvu pārņemšanu, bijušajā Stūra mājā ir izveidojuši šī mantojuma izvērtēšanas alternatīvu komisiju, strādājot kopā ar aculieciniekiem, bijušajiem VDK darbiniekiem, zināmajiem sadarbības aģentiem un totalitārās sistēmas upuriem. Filma ietver paralēlas stāsta līnijas starp valsts realizēto oficiālo pagātnes izpēti, Stūra mājas atvēršanu un sabiedrības interesi par pagātni, kā arī 90. gadu jaunās žurnālistu un vēsturnieku paaudzes pētniecisko darbu, pēc 25 gadiem atgriežoties pie saviem noliktajiem arhīviem, pierakstiem un publikācijām.

Stāsts par pagātnes izvērtēšanu atjaunotajā valstī, mēģinājums saprast, kas bija tā sistēma, kas pēdējos 25 gadus traucē Latvijas valsts pieaugšanas procesam, un atbildēt uz jautājumu, vai 90. gados nenotikusi lustrācija var izrādīties bīstama valstiskai tālākpastāvēšanai.

MĒRIJAS CEĻOJUMS

Stāsts par jaunu sievieti Mēriju Grīnbergu, kas 2. pasaules kara laikā izglāba lielu daļu Latvijas muzeju kolekciju.

režisore un scenārija autore: Kristīne Želve
operators: Andrejs Rudzāts
māksliniece: Ieva Stūre
komponists: Juris Vaivads
montāžas režisore: Gunta Ikere
lomās: Daiga Kažociņa, Marina Janaus
producente: Elvita Ruka
studija: *Vivat!*

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada 4. maijs

Otrā pasaules kara beigās vācu armija atkāpjoties ņēma līdzi arī 700 kastes ar Latvijas muzeju kolekciju vērtībām. Ja nebūtu bijis jaunas sievietes, vārdā Mērija Grīnberga, daudzas Latvijas muzeju zāles šobrīd būtu tukšas - viņa bija vienīgā brīvprātīgā, kas 1944. gadā devās līdzi vilcienam ar Latvijas mākslas vērtībām un kopā ar tām atgriezās Rīgā. Vācu okupācijas spēki tās centās izvest, padomju okupācijas spēki atveda atpakaļ; Mērija savu pienākumu izpildīja līdz galam. Pateicības vietā par paveikto Mērija tika atlaista no darba muzejā un viņas turpmāko dzīvi pavadīja nerimstošās aizdomas.

Kāpēc jauna, izglītota sieviete no inteligēntas dzimtas ar tuviem radiem Rietumos atgriezās PSRS? Kā viņa varēja turpināt dzīvi šeit, kad ģimenes dzīvoklis bija pilns ar svešiniekiem, bet pašai vajadzēja strādāt rūpnīcā? Par jaunās dzīves paradoksiem liecina Mērijas mātes dienasgrāmatas, kas kolorīti atklāj gan dzimtas, gan mūsu valsts vēsturi. Pats Mērijas ceļojums līdz šim bija noslēpums un mīkla, kas tiek atrisināta filmā. Šis ir stāsts par dzīvesspēku, pašaieliedzību, inteligenci un izturību, kas palīdzējusi izdzīvot mūsu tautai un tās kultūrai.

TURPINĀJUMS

Skatījums uz dzīvi septiņu pirmklasnieku acīm aizsāk projektu, kas gadu garumā turpinās vērtēt sabiedriskos un politiskos procesus mūsu valstī šo varoņu redzējumā.

režisors: Ivars Seleckis

scenārija autore: Dace Dzenovska

operators: Valdis Celmiņš

komponists: Kārlis Auzāns

montāžas režisore: Andra Doršs

producente: Antra Gaile

studija: *Mistrus Media*

Plānotā pirmizrāde: 2018. gada janvāris

Septiņi bērni septiņās dažādās Latvijas vietās sāk iet skolā, un neviens nezina, kas būs tālāk. Filma turpināsies ik pēc septiņiem gadiem, katrreiz jaunam režisoram fiksējot šo septiņu bērnu dzīves pavērsienus un līdz ar to arī visas valsts ceļu uz nākotni. Dokumentālās filmas projekta *Turpinājums* mērķis ir tvert valsts likteni caur bērnu acīm, kā arī novērot to, kā situācija valstī veido bērnu likteņus. Pirmā filma, kura tiks veidota divu gadu garumā, iezīmēs izejas punktu, sekojot septiņiem bērniem, nākamās cikla filmas tiks uzņemtas pēc septiņiem, četrpadsmit un vairāk gadiem. Tās fiksēs, kā bērnu dzīves veidojas mijiedarbē ar valstiskiem un sabiedriskiem procesiem un izmantos ilgstošā novērojuma metodi, ar kuras palīdzību iespējams tvert ne tikai esošo, bet arī topošo Latviju.